

Serverové systémy Microsoft Windows

IW2/XMW2 2019/2020

Peter Solár

solar@aps-brno.cz

Fakulta Informačních Technologií
Vysoké Učení Technické v Brně
Božetěchova 2, 612 66 Brno

Revize 10. 2. 2020

Systém DNS

Systém DNS (Domain Name System)

- Zajišťuje překlad **doménových jmen** na **IP adresy** a opačně (IP adres na doménová jména)
- Zjednodušuje **identifikaci** počítačů
 - Použití textových názvů namísto číselných IP adres
- Umožňuje **transparentní změny** IP adres
 - Doménová jména se nemění, pouze jejich překlad
- Lze výhodně použít pro
 - Vyvažování výkonu (*load balancing*)
 - Rozlišování služeb (známé prefixy služeb, např. **www**)

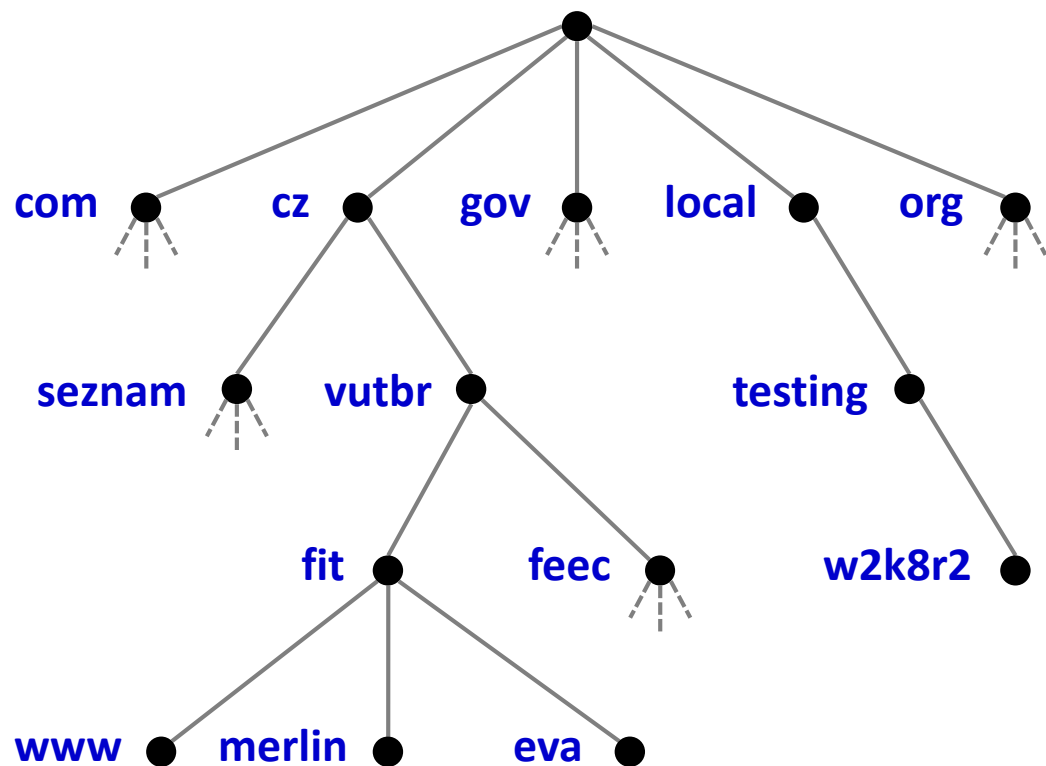
Architektura DNS

- **Decentralizovaný** klient-server systém
 - DNS záznamy jsou **rozprostřeny** po více serverech
 - Komunikace pomocí protokolu **UDP** (port 53)
- **Hierarchický** systém
 - Doménová jména tvoří stromový prostor jmen

Hierarchie DNS

- Prostor doménových jmen tvoří **obecný strom**
 - **Kořenovým** uzlem stromu (*the root*) je prázdný uzel
 - **Nekořenové** uzly stromu označují **názvy** domén nebo počítačů (*hostname*)
 - Strom může mít maximálně 127 úrovní (hloubku)
- **Názvy uzlů** stromu
 - Mohou obsahovat maximálně 63 znaků
 - Nesmí obsahovat tečky (využívány jako oddělovače)
 - Mohou se **opakovat** (v jiných úrovních nebo větvích)

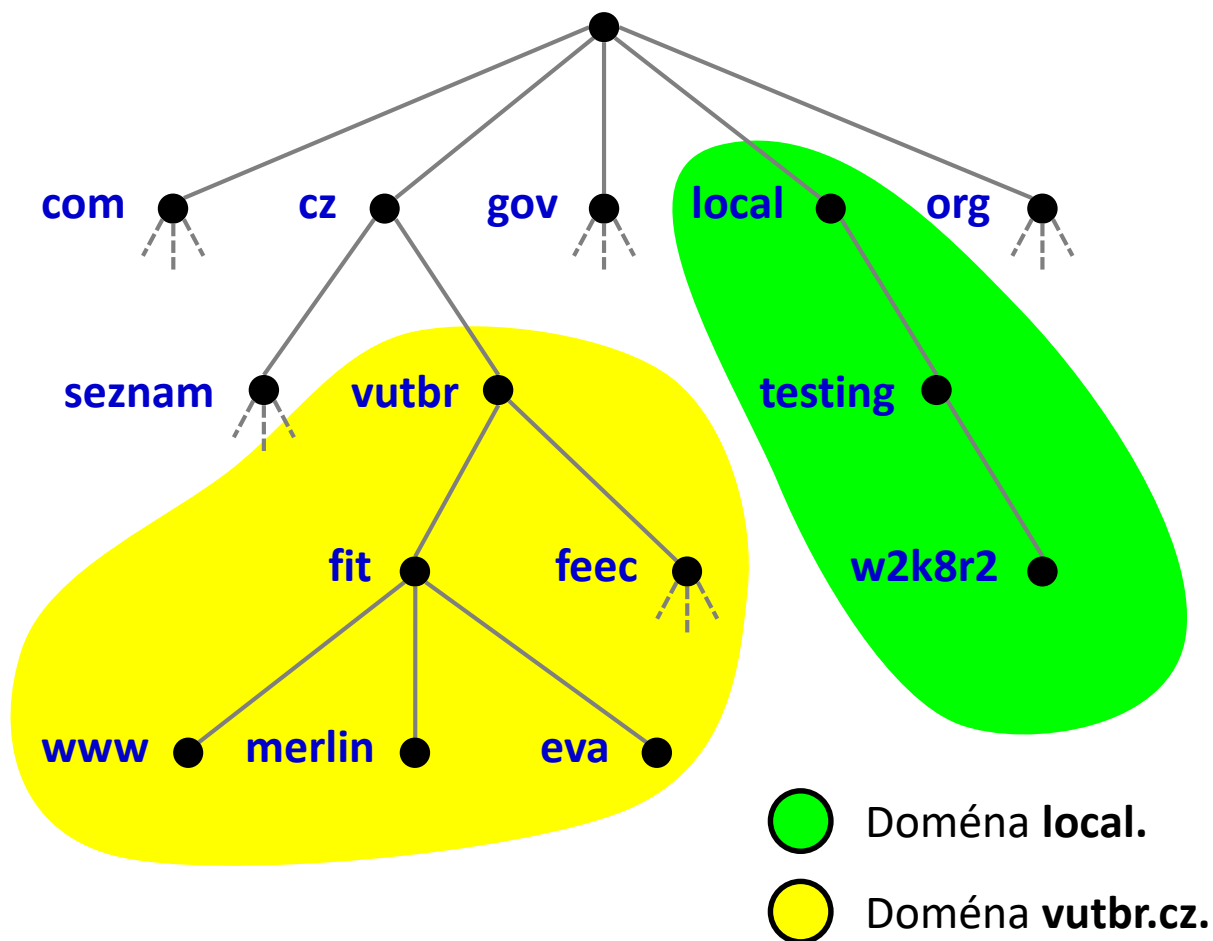
Příklad stromu doménových jmen

Domény (domains)

- **Podstromy** stromu doménových jmen
- Dělí prostor doménových jmen na menší celky
 - Zjednodušení **administrace**
- Pojmenování domén
 - Sekvence názvů uzlů z kořenového uzlu podstromu do kořenového uzlu stromu oddělených tečkou
- **Subdomény** (*subdomains*)
 - Domény, jenž jsou součástí větší (rozsáhlejší) domény
 - Podstromy domén

Příklady domén

Příklady subdomén
(doména vutbr.cz.)

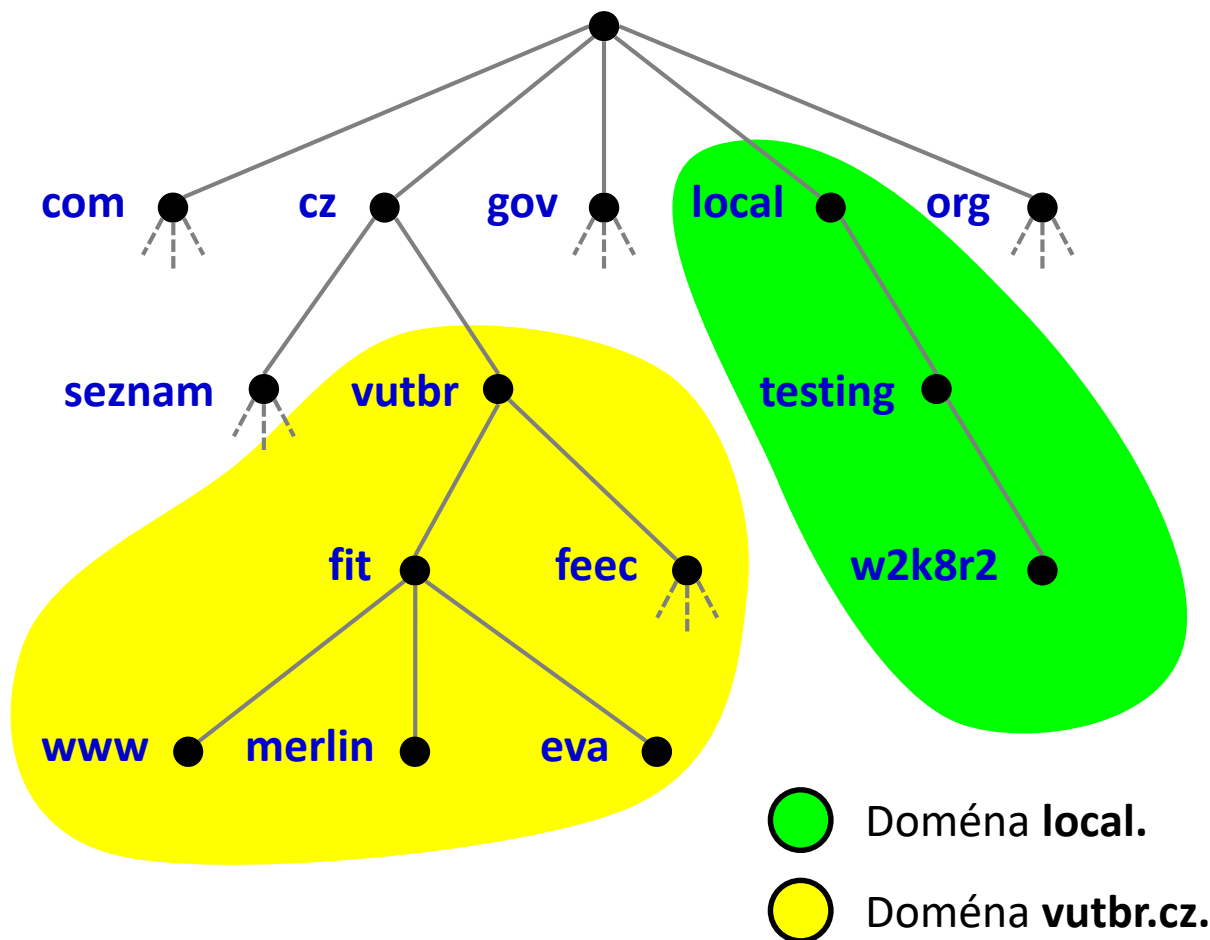
fit.vutbr.cz.

feec.vutbr.cz.

Doménová jména (domain names)

- Textové řetězce identifikující počítače v síti
 - Mohou obsahovat maximálně 255 znaků
- Sekvence názvů uzlů oddělených tečkou
- Plně kvalifikovaná doménová jména
(FQDN, *Fully Qualified Domain Names*)
 - Sekvence uzlů z listového uzlu do kořenového uzlu
- Částečně kvalifikovaná doménová jména
(PQDN, *Partially Qualified Domain Names*)
 - Sekvence uzlů z listového uzlu do konkrétní domény

Příklady doménových jmen

Příklady subdomén (doména vutbr.cz.)

fit.vutbr.cz.

feec.vutbr.cz.

Příklady FQDN jmen

www.fit.vutbr.cz.

eva.fit.vutbr.cz.

w2k8r2.testing.local.

Příklady PQDN jmen (doména vutbr.cz.)

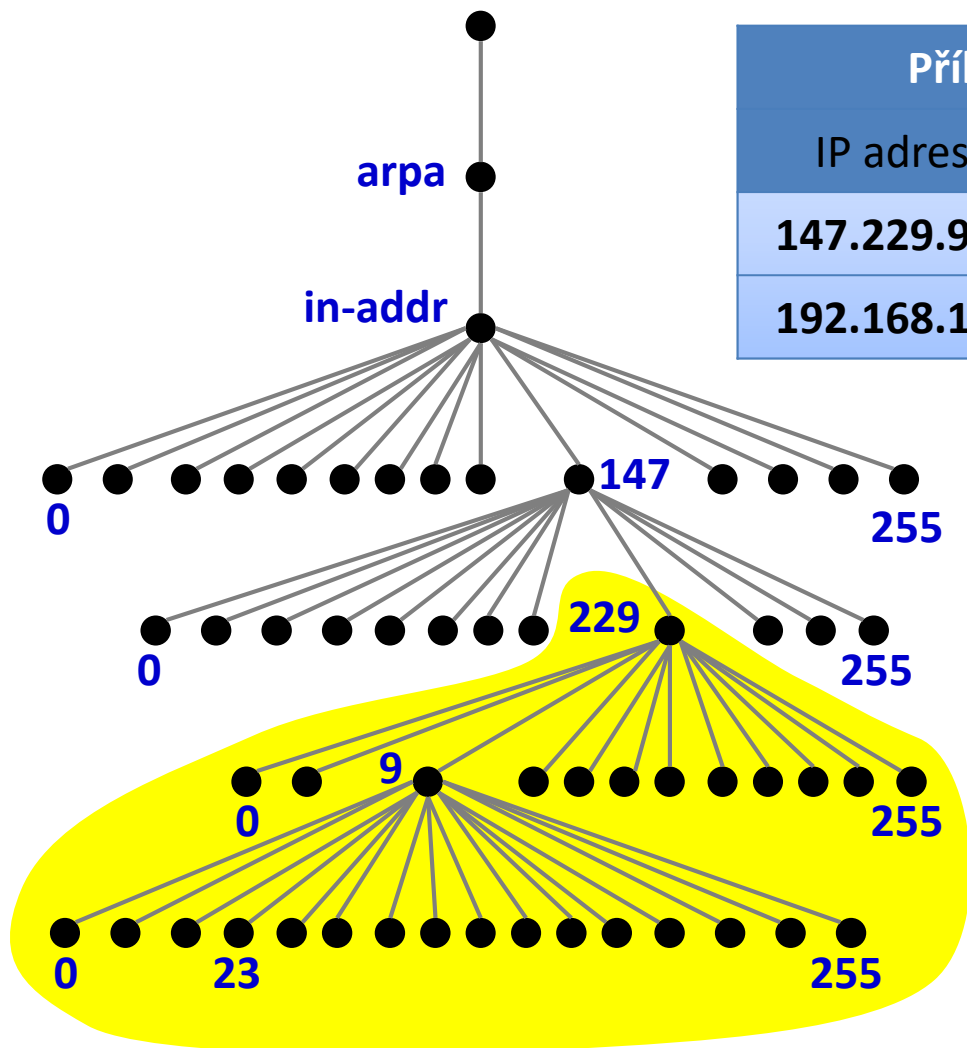
eva.fit

www.fit

Reverzní mapování

- Překlad **IP adres** zpět na **doménová jména**
- Využívá se pro ověření validity překladu
- IP adresy uloženy ve formě **PQDN** v doménách
 - **in-addr.arpa.** pro IPv4 adresy
 - **ip6.arpa.** pro IPv6 adresy
- Převod IP adres na **PQDN** probíhá v **obráceném** pořadí (od nejvyššího bitu IP adresy) po
 - **8 bitech** pro IPv4 adresy
 - **4 bitech** pro IPv6 adresy

Příklad reverzního mapování pro IPv4

Příklady FQDN jmen pro IPv4 adresy

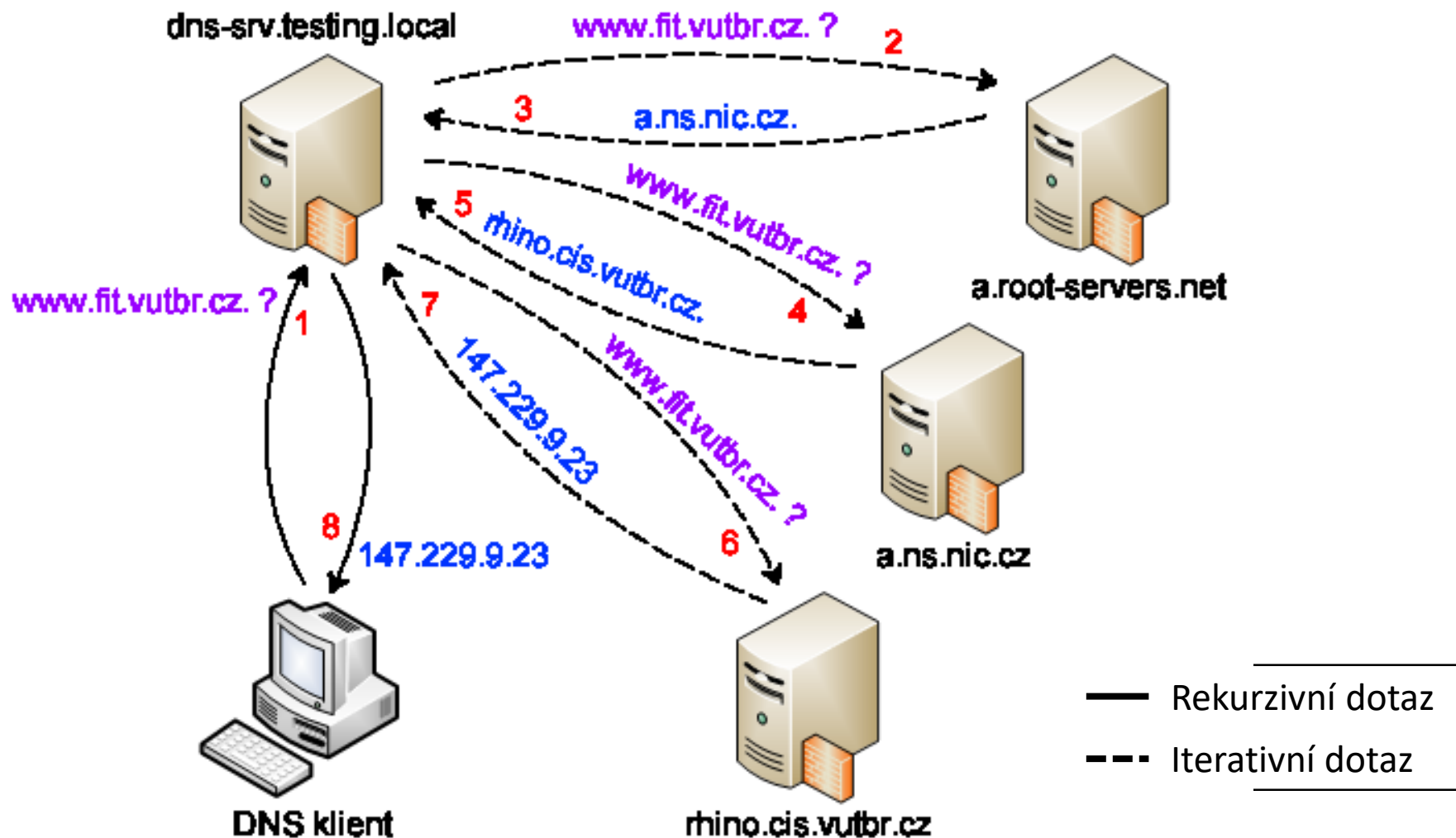
IP adresa	FQDN jméno
147.229.9.23	23.9.229.147.in-addr.arpa.
192.168.1.10	10.1.168.192.in-addr.arpa.

 Doména 229.147.in-addr.arpa.

DNS dotazy

- Každý dotaz obsahuje
 - Plně kvalifikované **doménové jméno** (FQDN)
 - **Typ** dotazu (např. požadovaný typ záznamu)
 - **Třídu** doménového jména (prakticky vždy internet)
- **Rekurzivní dotaz**
 - Pokud DNS server nezná odpověď, vrátí **chybu**
- **Iterativní dotaz**
 - Pokud DNS server nezná odpověď, vrátí **adresy** DNS serverů, jenž by ji mohly znát

Ilustrace dotazování pomocí DNS

DNS forwarding

- Předávání DNS dotazů **nezodpovězených** daným DNS serverem **jiným** DNS serverům
 - Ve výchozím nastavení kořenovým DNS serverům
- **Podmíněné** předávání (*conditional forwarding*)
 - Předávání dotazů pouze pro specifickou **doménu**
 - **Urychluje** překlad a **snižuje zátěž** DNS serveru
- Vytvoření podmíněného předávání (forwarderu)
 - Příkazem **dnscmd <dns-server> /zoneadd <doména> /forwarder <ip>** nebo přes **DNS konzoli**

Vytvoření podmíněného předávání

The screenshot shows the Windows DNS Manager interface. The left pane displays the DNS hierarchy for 'WSRV2012', including 'Zóny dopředného vyhledávání', 'Zóny zpětného vyhledávání', '1.168.192.in-addr.arpa', 'Body důvěryhodnosti', and 'Servery pro podmíněné předávání'. A context menu is open over the 'Servery pro podmíněné předávání' folder, with a blue arrow pointing to the 'Nový server pro podmíněné předávání...' option. The main pane shows the 'Nový server pro podmíněné předávání' dialog box with the following fields and options:

- Doména DNS: [Empty text box]
- IP adresy hlavních serverů: [Table with columns: IP adresa, Plně kvalifikovaný náze..., Ověřeno, and buttons: Odstranit, Nahoru, Dořů]
- Uložit tento server pro podmíněné předávání ve službě Active Directory a replikovat jej následovně:
 - Všechny servery DNS v této doménové struktuře
- Časový limit vypršení platnosti požadavku předávání (sekundy): [5]
- Plně kvalifikovaný název domény serveru nebude k dispozici, pokud nebudou nakonfigurovány příslušné zóny a položky zpětného vyhledávání.
- Buttons: OK, Storno

Vytvoří nový server pro podmíněné předávání.

DNS odpovědi

- Rozdělení z hlediska typu informací
 - **Pozitivní** odpověď
 - Obsahuje záznam(y) pro dotazované doménové jméno
 - **Negativní** odpověď
 - Dotazované doménové jméno neexistuje / je jiného typu
- Rozdělení z hlediska aktuálnosti informací
 - **Autoritativní** odpověď
 - Obsahuje vždy aktuální informace
 - **Neautoritativní** odpověď
 - Může obsahovat již neplatné informace

DNS servery

- **Primární DNS server**
 - Obsahuje primární zónu
 - Vždy **autoritativní**
- **Sekundární DNS server**
 - Obsahuje sekundární zónu
 - Vždy **autoritativní**
- **Záložní (*caching-only*) DNS server**
 - Obsahuje zónu ze zakázaným inzerováním
 - **Není autoritativní**

Záložní (caching-only) DNS server

- **Kešuje informace** o překladu doménových jmen na IP adresy (a naopak) ve vyrovnávací paměti
 - Pokud lze požadavek na překlad vyřídit pomocí údajů ve vyrovnávací paměti, vytvoří odpověď
 - Jinak zašle požadavek na překlad jinému DNS serveru a odpověď uloží do vyrovnávací paměti
- Vhodný pro **urychlení překladu** mezi místy, které mají špatnou konektivitu

DNS zóny

- Rozdělení podle směru překladu
 - Zóna dopředného vyhledávání (*forward lookup zone*)
 - Překlad doménových jmen na IP adresy
 - Zóna zpětného vyhledávání (*reverse lookup zone*)
 - Překlad IP adres na doménová jména
- Rozdělení podle obsahu
 - Primární zóna (standardní nebo integrovaná v AD)
 - Sekundární zóna
 - Zóna se zakázaným inzerováním (*stub zone*)

Vytvoření nové zóny

Správce DNS

Průvodce vytvořením zóny

Typ zóny
Server DNS podporuje různé typy zón a způsoby uložení.

Vyberte typ zóny, kterou chcete vytvořit:

- Primární zóna**
Vytvoří kopii zóny, kterou lze aktualizovat přímo na tomto serveru.
- Sekundární zóna**
Vytvoří kopii zóny, která existuje na jiném serveru. Tato možnost usnadňuje vyrovnávání zatížení zpracování u primárních serverů a poskytuje odolnost proti selhání.
- Zóna se zakázaným inzerováním**
Uchovává kopii zóny obsahující pouze záznamy NS (Name Server), SOA (Start of Authority) a případné záznamy typu glue A (Host). Server obsahující zónu se zakázaným inzerováním není pro tuto zónu autoritativní.

Uložit zónu do adresáře Active Directory (k dispozici pouze pokud je server DNS řadičem domény, do nějž lze zapisovat)

< Zpět Další > Storno

Vytvoří novou zónu vyhledávání.

Primární zóna

- Obsahuje **veškeré záznamy** pro danou doménu
- Umožňuje přímou **modifikaci** DNS záznamů
- **Standardní** primární zóna
 - Ukládá DNS záznamy v textové podobě v zónových souborech **<system>\System32\dns\<doména>.dns**
- Primární zóna **integrovaná v Active Directory**
 - Ukládá DNS záznamy jako objekty databáze Active Directory do kontejneru **dnsZone**

Sekundární a stub zóna

- Sekundární zóna
 - Obsahuje **veškeré záznamy** pro danou doménu
 - DNS záznamy jsou určeny **pouze pro čtení**
 - Modifikace DNS záznamů pouze pomocí přenosu zón
- Zóna se zakázaným inzerováním (*stub zone*)
 - Obsahuje jen informace pro lokalizaci autoritativních DNS serverů (**SOA** a **NS** + **A** nebo **AAAA** záznamy)

DNS záznamy (DNS records)

- **A** (Address)
- **AAAA** (IPv6 Address)
- **CNAME** (Canonical Name)
- **MX** (Mail Exchange)
- **NS** (Name Server)
- **PTR** (Pointer)
- **SOA** (Start of Authority)
- ...

A a AAAA záznamy

- **A** (Address) záznam
 - Mapuje doménové jméno na IPv4 adresu
 - Formát

```
<doménové jméno> IN A <IPv4 adresa>
```

- **AAAA** (IPv6 Address) záznam
 - Mapuje doménové jméno na IPv6 adresu
 - Formát

```
<doménové jméno> IN AAAA <IPv6 adresa>
```

CNAME a MX záznamy

- **CNAME** (Canonical Name)

- Mapuje doménové jméno na jiné doménové jméno
- Formát

```
<zdrojové doménové jméno> IN CNAME <cílové doménové jméno>
```

- **MX** (Mail Exchange)

- Mapuje název domény na doménové jméno serveru pro příjem elektronické pošty
- Formát

```
<doména> IN MX <priorita> <doménové jméno>
```

NS a PTR záznamy

- **NS** (Name Server)
 - Mapuje název domény na doménové jméno serveru DNS, jenž je autoritativní pro tuto doménu
 - Formát

```
<doména> IN NS <doménové jméno>
```

- **PTR** (Pointer)
 - Mapuje IP adresu na doménové jméno
 - Formát

```
<in-addr.arpa/ip6.arpa doménové jméno> IN PTR <doménové jméno>
```

SOA záznam

- Mapuje název domény na základní informace o této doméně
- Formát

<doména> IN SOA <primární DNS server> <email> (

<serial> Sériové číslo zóny, inkrementace při každé změně obsahu zóny

<refresh> Interval dotazování sekundárního serveru na změny zóny

<retry> Doba opětovného dotazování na změny zóny po nezdaru

<expire> Doba platnosti záznamů sekundárního serveru

<ttd>) Doba platnosti jednotlivých záznamů ve vyrovnávací paměti

Přenos zón (zone transfer)

- **Synchronizace** obsahu zóny mezi dvěma servery DNS, primárním (*master*) a sekundárním (*slave*)
- Aktualizace **jednoho originálu** (*single-master*)
 - Vyžaduje přítomnost jediné primární zóny
- Využívá protokol **TCP** (port 53)
- Dva způsoby přenosu zón
 - **Úplný přenos zóny** (AXFR)
 - **Inkrementální přenos zóny** (IXFR)

Metody přenosu zón

- **Úplný přenos zón (AXFR)**
 - Přenáší se **všechny** DNS záznamy
 - Provádí se nejčastěji po vytvoření sekundárního DNS serveru
- **Inkrementální přenos zón (IXFR)**
 - Přenáší se pouze ty DNS záznamy, jenž byly **změněny** od posledního přenosu zón
 - Výchozí způsob přenosu zón

Zjišťování změn

- Pomocí **dotazování** (*pull* metoda)
 - *Slave* server se **v pravidelných intervalech** dotazuje *master* serveru na jeho záznam SOA
 - *Slave* server porovná **sériové čísla** v obou záznamech SOA (svém a od *master* serveru)
 - Pokud je sériové číslo v záznamu SOA *master* serveru **vyšší** než u *slave* serveru, provede se přenos zón
- Pomocí **oznámení** (*push* metoda)
 - *Master* server **při změně** zašle všem *slave* serverům oznámení a ty provedou přenos zón *pull* metodou

Integrace DNS a Active Directory

- Využití **replikace** Active Directory pro přenos zón
 - Podpora existence více primárních zón (aktualizace **více originálů**, *multi-master*)
 - Možnost replikace pouze na určité DNS servery
 - Podpora **kompres**e a **šifrování** přenášených dat
- Vyšší **bezpečnost** DNS záznamů
 - Omezování přístupu k záznamům zóny pomocí ACL (*Access Control List*) seznamů
- Umožňuje **zabezpečenou** dynamickou aktualizaci DNS záznamů (*secure dynamic updates*)

Nastavení replikace a dyn. aktualizací

testing.local – vlastnosti

Názevové servery WINS Přenosy zóny Zabezpečení

Obecné Záznam Start of Authority (SOA)

Stav: Spuštěno

Typ: Integrovaná se službou Active Directory

Replikace: Všechny servery DNS v této doméně

Data jsou uložena v adresáři služby Active Directory.

Dynamické aktualizace: Pouze zabezpečené

 Povolení nezabezpečených dynamických aktualizací představuje závažné oslabení zabezpečení, protože aktualizace lze přijímat z nedůvěryhodných zdrojů.

Chcete-li nastavit vlastnosti stárnutí a úklidu zastaralých dat, klikněte na tlačítko Státnutí.

Změnit obor replikace zóny

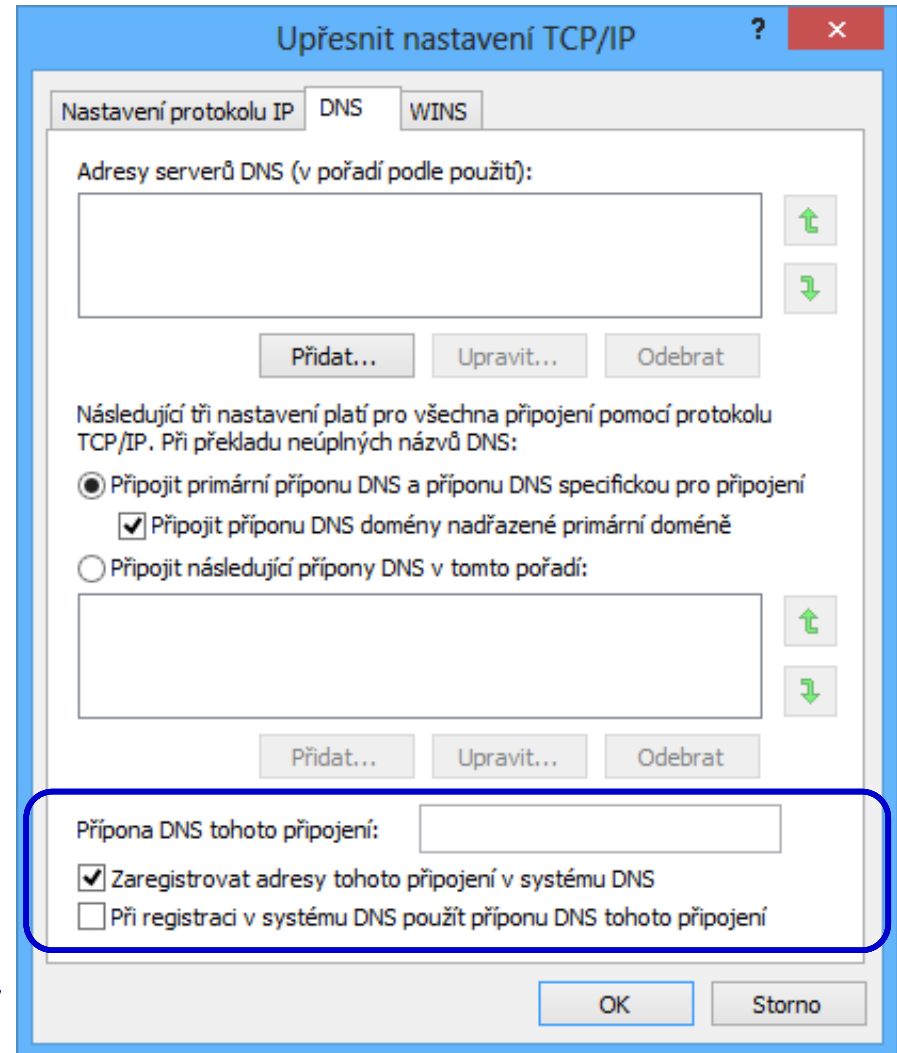
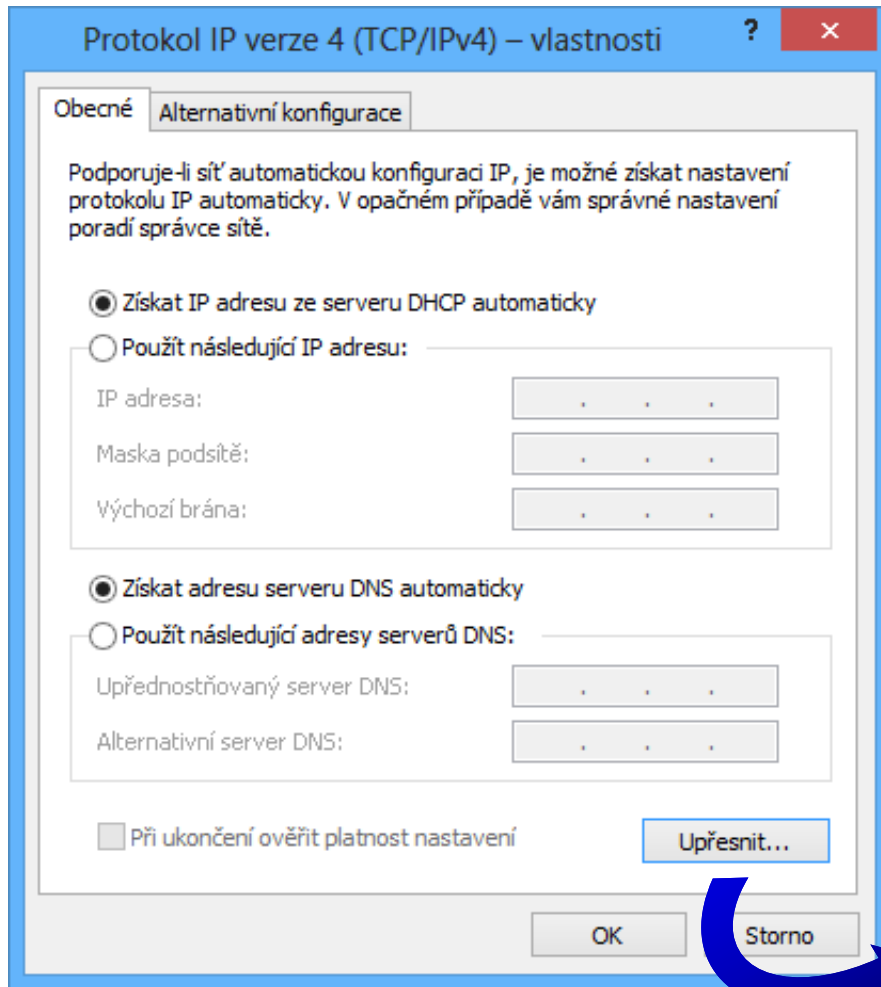
Zvolte způsob replikace dat zóny.

- Na všechny servery DNS běžící na řadičích domény v této doménové struktuře: testing.local
- Na všechny servery DNS běžící na řadičích domény v této doméně: testing.local
- Na všechny řadiče domén v této doméně (z důvodu kompatibility se systémem Windows 2000): testing.local
- Na všechny řadiče domén v rozsahu tohoto oddílu adresářů:

Dynamické aktualizace DNS záznamů

- Automatická **registrace** klienta u DNS serveru
 - Vložení **A** resp. **AAAA**, případně **PTR** záznamů
 - Může provést i DHCP server namísto klienta
 - V Active Directory lze požadovat **autentizaci** klienta
- Lze provádět pouze u **primárního** DNS serveru
 - Sekundární DNS server místo registrace vrátí adresu primárního DNS serveru, jenž může registraci provést
- **Manuální** registrace klienta
 - **ipconfig /registerdns**

Nastavení dynamických aktualizací

Překlad jmen (name resolution)

- Překlad **hostitelských** jmen (*hostnames*) počítačů na odpovídající IP adresy a naopak
- Tři základní technologie pro překlad jmen
 - **Systém DNS**
 - **LLMNR** (*Link Local Multicast Name Resolution*)
 - Systém **NetBIOS** a služba **WINS**
- Zajišťují systémové knihovny a služby
 - **Klient DNS** (podpora ukládání do mezipaměti DNS)
 - Podpora rozhraní **NetBIOS** nad protokolem **TCP/IP**

Překlad pomocí systému DNS

- Podpora **negativního kešování** (*negative caching*)
 - Zaznamenávání informací o neúspěšných překladech
- Podpora **statického mapování** jmen
 - Soubor `<system>\System32\drivers\etc\hosts`
- Zaslání dotazu DNS serveru
 - `nslookup <doménové-jméno>`
- Vytváření doménových jmen
 - Každý počítač může mít přiřazen seznam domén
 - Připojování názvů domén k hostitelskému jménu

Nastavení DNS překladu

Protokol IP verze 4 (TCP/IPv4) – vlastnosti

Obecné Alternativní konfigurace

Podporuje-li síť automatickou konfiguraci IP, je možné získat nastavení protokolu IP automaticky. V opačném případě vám správné nastavení poradí správce sítě.

Získat IP adresu ze serveru DHCP automaticky

Použít následující IP adresu:

IP adresa:

Maska podsítě:

Výchozí brána:

Získat adresu serveru DNS automaticky

Použít následující adresy serverů DNS:

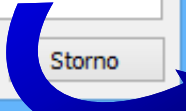
Upřednostňovaný server DNS:

Alternativní server DNS:

Při ukončení ověřit platnost nastavení

Upřesnit...

OK Storno

Upřesnit nastavení TCP/IP

Nastavení protokolu IP DNS WINS

Adresy serverů DNS (v pořadí podle použití):

↑

↓

Přidat... Upravit... Odebrat

Následující tři nastavení platí pro všechna připojení pomocí protokolu TCP/IP. Při překladu neúplných názvů DNS:

Připojit primární příponu DNS a příponu DNS specifickou pro připojení

Připojit příponu DNS domény nadřazené primární doméně

Připojit následující přípony DNS v tomto pořadí:

↑

↓

Přidat... Upravit... Odebrat

Přípona DNS tohoto připojení:

Zaregistrovat adresy tohoto připojení v systému DNS

Při registraci v systému DNS použít příponu DNS tohoto připojení

OK Storno

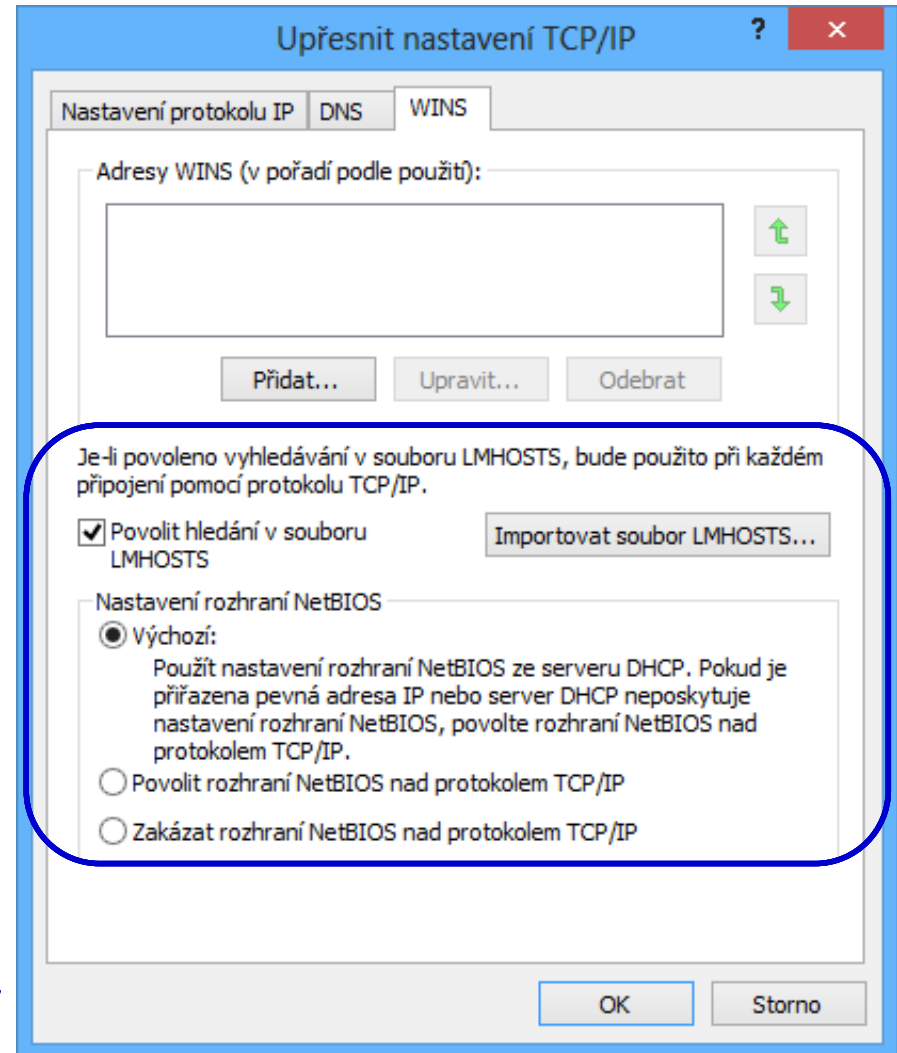
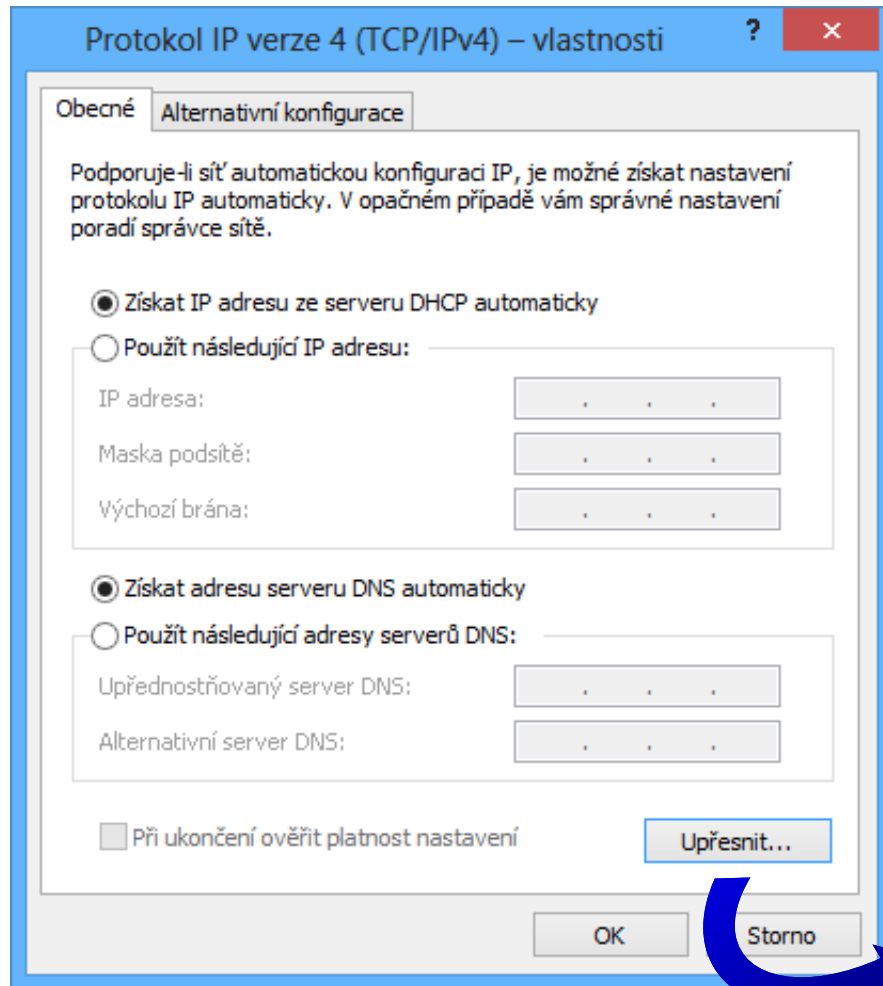
Překlad pomocí LLMNR

- **LLMNR** (*Link Local Multicast Name Resolution*)
 - Překlad s využitím skupinových IPv4 nebo IPv6 adres
- Využívá službu **zjišťování sítě** (*network discovery*)
 - Pokud služba neběží, nelze provádět LLMNR překlad
- **Princip** překladu
 - Počítač zašle počítačům v rámci propojení požadavek na překlad hostitelského jména
 - Počítač mající hledané hostitelské jméno odpoví svou IP adresou (IP adresou rozhraní na daném propojení)

Překlad pomocí NetBIOS a WINS

- **NetBIOS** (NetBIOS nad protokolem TCP/IP)
 - Překlad s využitím **plochého** (*flat*) jmenného systému
 - NetBIOS jména mohou mít **maximálně** 15 znaků
- **Požadavky** pro překlad
 - Musí být povolen **NetBIOS nad protokolem TCP/IP**
 - Překládaný název nesmí být delší než 15 znaků
 - Překládaný název nesmí být doménové jméno
- **WINS** (*Windows Internet Naming Service*)
 - Mapuje NetBIOS jména na odpovídající IPv4 adresy

Nastavení NetBIOS a WINS překladu

Postup překladu hostitelského jména

- 1) Ověření lokálního hostitelského jména
- 2) Prohledání vyrovnávací paměti **Klienta DNS**
- 3) Dotazování pomocí systému DNS
- 4) Prohledání vyrovnávací paměti LLMNR
- 5) Dotazování pomocí LLMNR
- 6) Prohledání vyrovnávací paměti NetBIOS
- 7) Dotazování pomocí systému WINS
- 8) Dotazování pomocí NetBIOS
- 9) Prohledání souboru **lmhosts**

Vyrovnávací paměti DNS a NetBIOS

- Zobrazení obsahu vyrovnávací paměti DNS
 - **ipconfig /displaydns**
- Vymazání obsahu vyrovnávací paměti DNS
 - **ipconfig /flushdns**
- Zobrazení obsahu vyrovnávací paměti NetBIOS
 - **nbtstat -c**
- Vymazání obsahu vyrovnávací paměti NetBIOS
 - **nbtstat -R**

Zóna globálních jmen

- Zóna s názvem **GlobalNames**
 - Musí být integrovaná v Active Directory
- Může obsahovat **pouze CNAME** záznamy
 - Nesmí mít povoleny dynamické aktualizace záznamů
- Částečně nahrazuje **WINS** servery
 - Názvy mohou být maximálně 15 znaků dlouhé
- **Replikace** probíhá na úrovni celého lesa (*forest*)
 - Musí být povolena na **každém** řadiči domény v lese

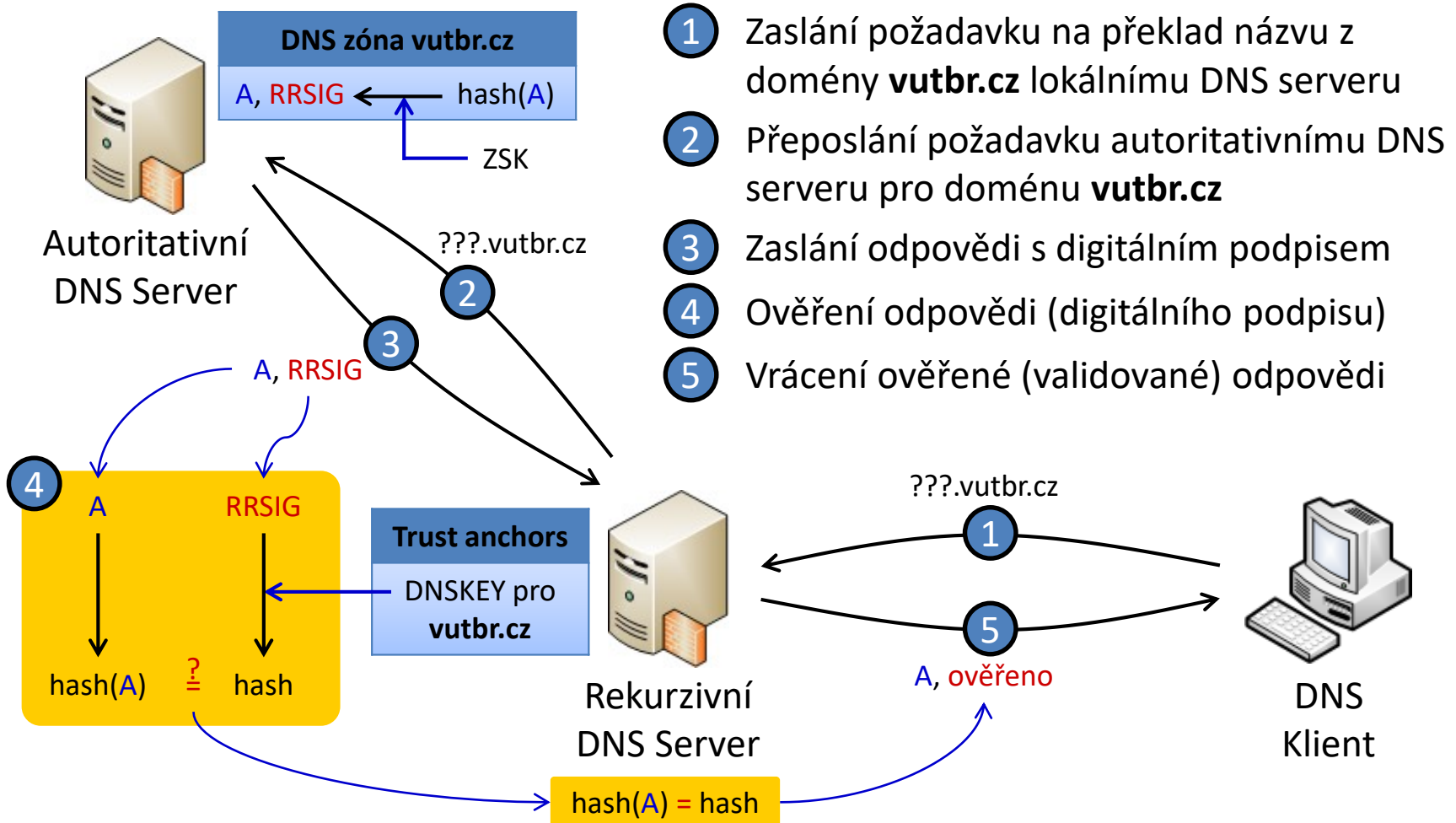
Vyvažování výkonu (load balancing)

- Navrácení **různých** IP adres pro **stejně** doménové jméno (rozložení komunikace mezi více počítačů)
- Realizováno pomocí sady **A** resp. **AAAA** záznamů
 - Každý záznam překládá doménové jméno na **jinou** IP adresu, při každém dotazu vybrán **jiný** záznam
 - Výběr záznamů probíhá **cyklicky** (tzv. *round robin*)
- Nebere v úvahu
 - Vytížení jednotlivých serverů
 - Kontinuitu služeb

DNS Security Extensions (DNSSEC)

- Umožňují provádět **validaci** DNS odpovědí
 - Ověření **původu** dat (kontrola, zda odpověď pochází od důvěryhodného DNS serveru)
 - Ověření **integrity** dat (data nezměněna při přenosu)
- Využívá se **asymetrická** kryptografie
 - Všechny záznamy dané zóny (jejich hash) **podepsány** privátním klíčem této zóny (ZSK, *Zone Signing Key*)
 - Digitální podpisy uloženy v zóně v **RRSIG** záznamech
 - Veřejný klíč, jenž je potřeba pro **ověření** podpisů, je uložen v zóně v **DNSKEY** záznamu

Validace odpovědí pomocí DNSSEC

DNSSEC v systémech Windows

- DNS **klienti** ve Windows **neumí** provádět validaci
 - Validaci provádějí DNS **servery** a informují o ní klienty
 - Pro **zabezpečení** komunikace mezi klienty a lokálními DNS servery lze použít **IPSec**
- Veřejné klíče důvěryhodných serverů lze uložit
 - V databázi **Active Directory** (pro integrované zóny)
 - V souboru **TrustAnchors.dns** (pro standardní zóny)
- Podpora **dynamických aktualizací** DNS záznamů (*dynamic updates*) v podepsaných zónách

Protokol DHCP

Protokol DHCP

- **DHCP** (*Dynamic Host Configuration Protocol*)
- Protokol pro **automatickou konfiguraci** síťových rozhraní (a počítačů)
 - Přidělování IP adres a masek resp. prefixů podsítě
- Využívá **všesměrové** vysílání a protokol **UDP**
 - Port 67 pro komunikaci s DHCP servery
 - Port 68 pro komunikaci s DHCP klienty

DHCP server

- Přiřazuje IP adresy z určitého **rozsahu** (*scope*)
 - Musí mít sám přiřazenu IP adresu z tohoto rozsahu
- Spravuje **rezervace**
 - Přiřazování IP adres na základě **MAC** adres rozhraní
- Umožňuje navíc nastavit např.
 - Výchozí bránu (003 Router)
 - **DNS** servery (006 DNS servers)
 - Název domény (015 Domain name)
 - **WINS** servery (044 WINS/NBNS servers)

Vytvoření nového rozsahu (scope)

The image shows a Windows DHCP console window with a context menu open over the 'IPv4' folder. The 'Nový obor...' option is selected, and a blue arrow points to it. A 'Průvodce vytvořením oboru' (Scope Wizard) dialog box is displayed in the foreground, showing the 'Rozsah IP adres' (IP Address Range) step. The wizard is configured with the following settings:

- Nastavení konfigurace pro server DHCP**
 - Zadejte rozsah adres distribuovaných oborem.
 - Počáteční IP adresa: 192 . 168 . 1 . 100
 - Koncová IP adresa: 192 . 168 . 1 . 200
- Nastavení konfigurace šířené na klienta DHCP**
 - Délka: 24
 - Maska podsítě: 255 . 255 . 255 . 0

At the bottom of the wizard, there are three buttons: '< Zpět', 'Další >', and 'Storno'.

DHCP server v doméně

- Nutnost **autorizace** serveru v Active Directory
 - Vyžaduje oprávnění uživatelů ze skupiny **Enterprise Admins** (nejvyšší správci Active Directory)
 - Neautorizované servery **nesmí** přidělovat IP adresy
 - Ochrana proti tzv. Rogue DHCP serverům
- **Autorizace** DHCP serveru
 - Přes konzoli **DHCP**
 - Příkazem **netsh dhcp server <název/ip> initiate auth**

DHCP nastavení (DHCP options)

- Specifikace na úrovni
 - Celého **DHCP serveru** (*server options*)
 - Konkrétního **rozsahu** (*scope options*)
 - Jednotlivých **rezervací** (*reservation options*)
- Možnost **filtrování** na základě
 - Třídy **dodavatele** (*vendor-defined class*)
 - Určuje DHCP klient (060 Vendor Class ID)
 - Třídy **uživatele** (*user-defined class*)
 - Nastavení pomocí **ipconfig /setclassid <rozhraní> <název>**

Jednotlivé úrovně nastavení DHCP

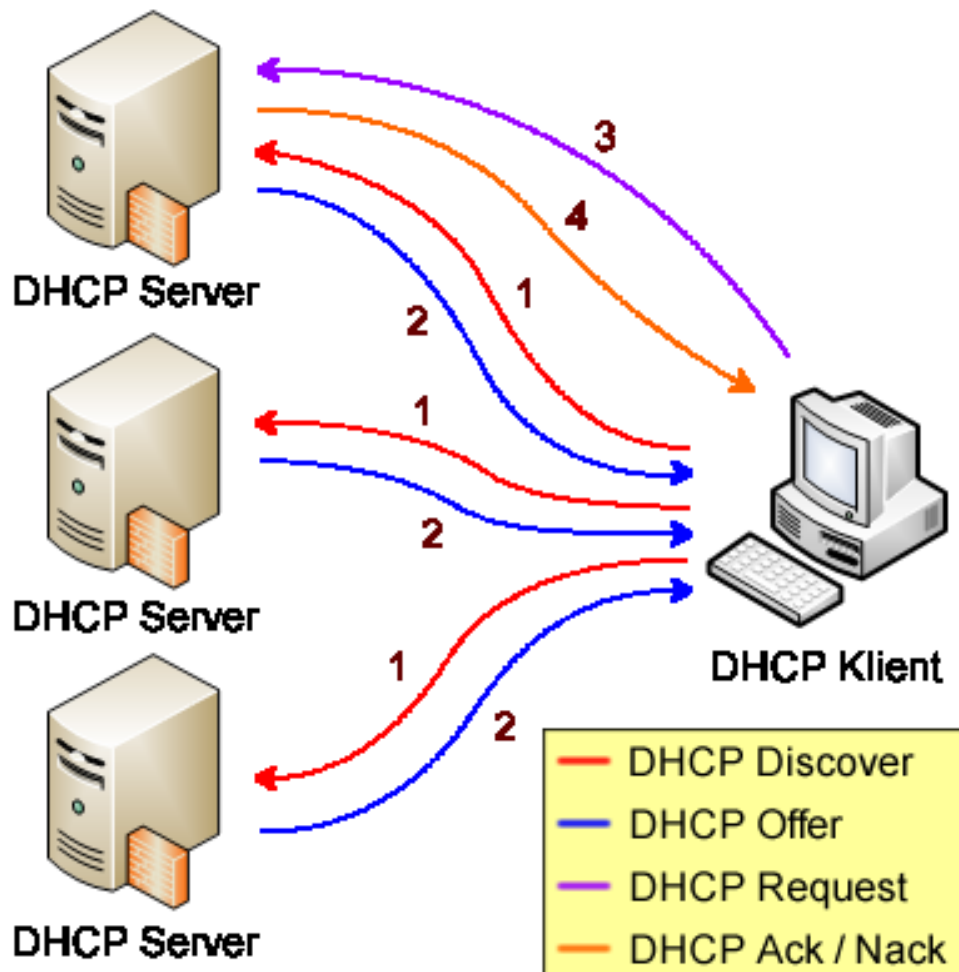
The screenshot shows the DHCP console interface. The left pane displays a tree view of the DHCP server configuration. The right pane displays a list of DHCP options. A legend on the right explains the color coding for the settings.

Název možnosti	Dodavatel	Hodnota	Třída
006 Servery DNS	Standardní	127.0.0.1	Žádný
015 Doménový název DNS	Standardní	testing.local	Žádný

Legend:

- Nastavení pro celý DHCP server
- Nastavení pro konkrétní rozsah
- Nastavení pro konkrétní rezervaci

Ilustrace přidělování IP adres

Přidělení nové IP adresy

- 1** DHCP Discover
- 2** DHCP Offer
- 3** DHCP Request
- 4** DHCP Ack / Nack

Prodloužení výpůjčky

- 3** DHCP Request
- 4** DHCP Ack / Nack

Postup přidělování IP adres

- 1) DHCP klient **požádá** o přidělení nové IP adresy zasláním všesměrové zprávy **DHCP Discover** všem okolním DHCP serverům (serverům ze stejné sítě, ve které se nachází)
- 2) Každý DHCP server odpoví všesměrovou zprávou **DHCP Offer** obsahující jim **nabízenou** IP adresu
- 3) DHCP klient z přijatých nabídek vybere jednu a **potvrdí** svůj zájem o její zapůjčení všesměrovou zprávou **DHCP Request**
- 4) DHCP server zapůjčení nabídnuté IP adresy buď **stvrdí** zprávou **DHCP Ack** nebo **odmítne** zprávou **DHCP Nack**

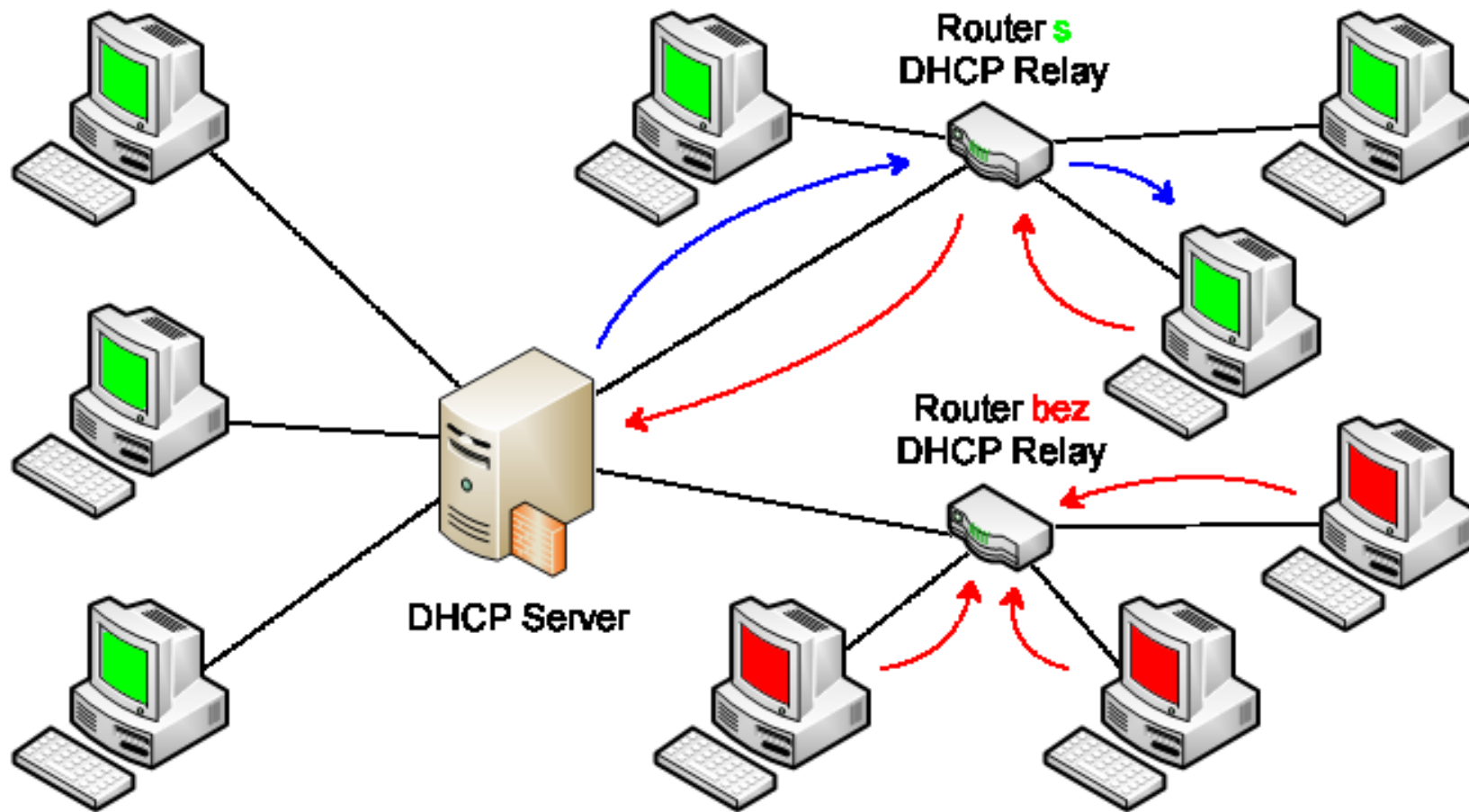
Prodlužování výpůjčky (*lease renewal*)

- IP adresy jsou **zapůjčeny** jen na určitou dobu, tzv. **dobu výpůjčky** (*lease time*)
 - Nutno pravidelně tuto dobu **prodlužovat** opětovným zasíláním zpráv **DHCP Request**
- **Prodloužení** doby výpůjčky probíhá
 - Po uplynutí **50%** doby výpůjčky u DHCP serveru, jenž **zapůjčil** danou IP adresu (používá *unicast*)
 - Po uplynutí **87,5%** doby výpůjčky u **jakéhokoliv** DHCP serveru (používá *broadcast*)

DHCP relay

- Umožňuje DHCP klientům **komunikovat** s DHCP servery umístěnými na **jiné síti**
- **Směřuje** DHCP zprávy z jedné sítě do jiné
 - Na síti s DHCP klienty se chová jako **DHCP server**
 - Na síti s DHCP serverem **přeposílá** požadavky tomuto **serveru** a přijímá a přeposílá jeho odpovědi **klientům**
- Pro komunikaci s DHCP servery používá *unicast*
 - Nahrazení IP adresy **0.0.0.0** IP adresou **DHCP relay**
 - IP adresa v poli **GIADDR** určuje **rozsah**, ze kterého bude klientovi **nabídnuta** IP adresa

Ilustrace DHCP relay

DHCP failover

- Umožňuje **několika** DHCP serverům poskytovat IP adresy ze **stejného** rozsahu
 - Zajišťuje neustálou **dostupnost** DHCP serveru
 - Sdílení informací o **zapůjčených** IP adresách
 - Vzájemná replikace informací o provedených výpůjčkách
- Omezení
 - Podpora maximálně **dvou** DHCP serverů
 - Lze použít pouze pro **IPv4** rozsahy a sítě
- K dispozici od **Windows Server 2012**

DHCP failover režimy

- **Load-balance** režim
 - **Oba** DHCP servery přidělují IP adresy
 - Lze určit procentuální **vytížení** jednotlivých serverů
 - Vhodný pokud se oba servery nacházejí ve **stejně** síti
- **Hot-standby** režim
 - **Primární** (aktivní) DHCP server přiděluje IP adresy
 - **Sekundární** (*standby*) DHCP server začne přidělovat IP adresy jen v případě **selhání** primárního serveru
 - Vhodný pokud se servery nacházejí v **různých** sítích